

Aan de leden van de Vaste commissie voor
Justitie en Veiligheid Van de Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG
Via cie.jv@tweedekamer.nl

Datum	Bijlage(n)
30 januari 2020	-
Contactpersoon	Doorkiesnummer
Tonny van Hensbergen	06 15 21 90 60
Onderwerp	Ons kenmerk
AO Gevangeniswezen en TBS op 6 februari 2020	VA20-008

Geachte leden van de vaste Kamercommissie,

Op 6 februari vergadert uw commissie over het gevangeniswezen en TBS. Op de agenda staan de ontwikkelingen en beleidsvoornemens op het terrein van de forensische zorg. Als Vereniging Valente zetten wij ons in voor verschillende kwetsbare groepen in de samenleving, waaronder (ex) justitiabelen. Een belangrijk deel van onze leden zet zich dagelijks in voor cliënten met een justitiële titel. Als de titel afloopt bieden zij indien nodig een passend vervolg aan zorg en ondersteuning. Op deze manier leveren zij een bijdrage aan de veiligheid van de samenleving en de vermindering van de kans op recidive.

Continuïteit van zorg en ondersteuning is een van de belangrijkste thema's waar wij als Valente voor staan. Met en voor onze cliënten werken we aan een passende en stabiele terugkeer naar de samenleving. Ondanks de goede intenties van alle ketenpartners die zich inzetten voor het gevangeniswezen en de forensische zorg, zien we nog veel voorbeelden, waarbij het toch misgaat. De betrokken ex-justitiabelen belanden op straat en vinden (onbedoeld) een plek in een van onze opvangvoorzieningen.

De vijf basisvoorwaarden, zoals omschreven in het onderzoek van het WODC¹, zijn essentieel voor een succesvolle terugkeer naar de samenleving. We zijn van mening, dat een cliënt de penitentiaire inrichting of de aanbieder van forensische zorg niet mag verlaten indien nog niet is voldaan aan deze voorwaarden.

Het gaat dan om:

- een identiteitsbewijs;
- een zorgverzekering en (zo nodig) continuïteit van zorg en ondersteuning;
- werk of opleiding en inkomen;
- passende en betaalbare huisvesting;
- aanpak van schulden.

¹ Monitor nazorg ex-gedetineerden – meting 5: Beschrijving van de problematiek van ex-gedetineerden en de relatie met recidive

Continuïteit van zorg en ondersteuning betekent ook, dat de financiering daarvan gedurende de periode dat de forensische titel al is afgelopen en het vervolg nog niet afdoende geregeld is. Wij pleiten ervoor, dat landelijk de zogenaamde 90 dagen regeling wordt ingevoerd. Gedurende maximaal 90 dagen betaalt de 'oude' financier nog totdat de 'nieuwe' financiering geregeld is. Verrekening vindt achteraf plaats.

Valente is nauw betrokken bij de Taskforce Forensische Zorg en het Programma Forensische Zorg. Wij ondersteunen de inspanningen om de verzameling en uitwisseling van informatie naar binnen en vanuit de hele forensische keten te verbeteren. Veel wordt verwacht van de verplichte afname en uitwisseling van delict analyses en risicotaxaties. Wij zijn er voorstander van, dat naast het beschikbare instrumentarium voor de behandelen zorg een nieuw instrumentarium tot stand komt dat rekening houdt met de eigenheid van het (forensisch) beschermd wonen en ambulante begeleiding.²

We verwachten veel van de initiatieven ter verbetering van de ketenregie, trajectindicaties en re-integratie. In juli 2019 is het bestuurlijk akkoord 'Kansen bieden voor re-integratie'³ tot stand gekomen tussen de Minister, de gemeenten, DJI en de reclasseringsorganisaties. Ook hierin worden de vijf noodzakelijke voorwaarden voor een succesvolle terugkeer naar de samenleving nadrukkelijk genoemd. Aanbieders en cliëntenorganisaties zijn formeel nog niet aangehaakt, maar Valente ondersteunt de doelstellingen en denkt graag mee over de uitvoering van het bestuurlijk akkoord.

De continue verbetering van de kwaliteit van ons aanbod en deskundigheidsniveau van onze professionals staat hoog in ons vaandel. Dat geldt nadrukkelijk ook voor ons forensisch aanbod. Valente heeft bijgedragen aan de totstandkoming van het kwaliteitskader voor de forensische zorg en zal ook bijdragen aan de uitvoering ervan.

Wilt u de Minister vragen om:

- terugkeer van forensische cliënten naar de samenleving pas toe te staan zodra aan de vijf basisvoorwaarden is voldaan.⁴
- de zogenaamde 90 dagen regeling landelijk in te voeren.⁵
- ruimte te creëren voor de ontwikkeling van een op onze sector toegespitst instrumentarium om het risicoprofiel van een cliënt goed in te schatten.

Met vriendelijke groeten,
Vereniging Valente

Esmé Wiegman - van Meppelen Scheppink

Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink
Directeur

² De verplichtstelling is nu nog beperkt, maar we anticiperen op een toekomstige verplichtstelling voor het hele forensische veld. We benutten de komende tijd graag voor de ontwikkeling van een passend risico-taxatie instrument voor onze sector.

³ <https://www.dji.nl/pers-media/nieuws/2019/ondertekening-bestuurlijk-akkoord-kansen-bieden-voor-re-integratie.aspx>

⁴ Cliënten zijn uiteraard vrij zodra de titel afloopt. Ze kunnen wel het dringende advies krijgen nog even te blijven totdat alles geregeld is. Wij doen een beroep op financiers (gemeenten, verzekeraars, zorgkantoren) om de aanbieders hiervoor te compenseren. Dit is mogelijk, gegeven de besparing op de vervolggkosten.

⁵ Binnen het programma Continuïteit van Zorg zijn hierover op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt. In de praktijk wordt de regeling nog lang niet overal toegepast. We pleiten daarom voor een landelijke verplichtstelling via een Ministeriële Regeling.